

ECONOMIE WERKT

NR.10 MAGAZINE VLAAMS-BRABANT 12.2018

In de kijker

Helis Academy

Netwerkdag sociale
economie

Afgiftekantoor Leuven Masspost - P920524
december januari februari | verschijnt vier keer per jaar.

Retouradres: Provinciehuis Vlaams-Brabant,
Provincieplein 1, 3010 Leuven

bpost

PB-PP B31991
BELGIE(N) - BELGIQUE

DETAILHANDEL IN DETAIL

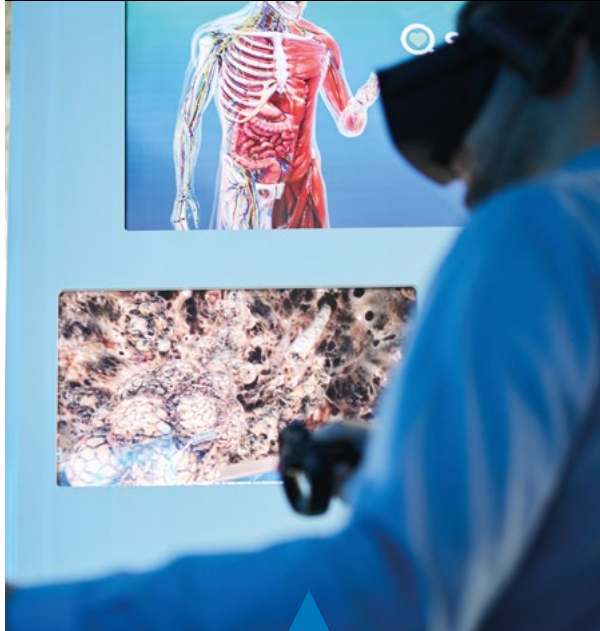
VLAAMS-
BRABANT

de provincie, jouw streekmotor

In de kijker

4

- * Aviato
- * Save the date:
Cleantech Forum
- * De provinciale netwerkdag
sociale economie

GSM's recycleren

11

De winnaars van de
ideeënwedstrijd van
Bizidee zijn bekend!

Helis Academy

12

Streven naar een betere
afstemming tussen het
opleidingsaanbod en de
arbeidsmarkt.

De grens over

14

De Vlaamse Life Sciences
gaan internationaal.

In detail

7

Het Vlaams-Brabantse detailhandelsbeleid onder de loep.

Beste lezer,

De verkiezingen zijn achter de rug, met een deputatiewissel tot gevolg. Ik wil Marc Florquin enorm bedanken voor zijn inzet van de afgelopen twee jaar. Ik neem de fakkel van hem met veel plezier over en presenteer u dit gevarieerd winternummer van Economie Werkt. In deze editie nemen we de detailhandel in Vlaams-Brabant grondig onder de loep.

Onze gemeenten kunnen al jaren rekenen op enkele provinciale initiatieven om hun detailhandelsbeleid verder uit te bouwen. Het provinciaal aanbod werd in een enquête positief beoordeeld door 75% van onze lokale besturen. Met hun feedback en voorstellen tot verbetering hebben we genoeg benzine om de streekmotor ook in de nieuwe legislatuur draaiende te houden.

De provincie zet al jaren in op sociale economie en is ervan overtuigd dat werkactoren en zorg- en welzijnsactoren de handen in elkaar moeten slaan. De opkomst van 300 professionals op de provinciale netwerkdag sociale economie toont dit belang ook aan.

Vlaams-Brabant staat enorm sterk in de sector van de Life Sciences en Health. De provincie speelt dan ook regelmatig een trekkende of ondersteunende rol in verschillende projecten die deze sector versterken.

Zo is de provincie de coördinerende partner in het Vlaamsbrede EFRO-project "Internationalisering van de sectoren MedTech, Bio-Tech en RegMed". Hiertoe werden reeds verschillende initiatieven genomen, die Vlaamse bedrijven ondersteunen in hun internationalisering. De kers op de taart wordt het grote netwerkevent van 22 februari 2019 'Life-on-Chip: The Road from Idea to Reality'.

Het Europese project HELIS Academy, ondersteund met provinciale cofinanciering, wil het bestaande opleidingsaanbod in de gezondheidssector beter afstemmen op de kennis en vaardigheden die effectief nodig zijn in het werkveld. Health House directeur Isabelle François vertelt er alles over.

Veel leesplezier!

Gedeputeerde voor economie

Ann Schevenels

De provincie speelt een trekkende of ondersteunende rol in tal van projecten.

IN DE KIJKER

AVIATO

READY FOR TAKE-OFF!

Sinds 2013 is Brussel Airport House de unieke one-stop dienst rond tewerkstelling en opleiding op Brussels Airport. Deze dienst is een gezamenlijk initiatief van VDAB, Actiris, de provincie en POM Vlaams-Brabant, BECI, VOKA, Sociaal Fonds Transport en Logistiek en Brussels Airport Company, in nauwe samenwerking met Bruxelles Formation, Forem, Sociaal Fonds voor Afhandeling op Luchthavens, Air Cargo Belgium en het Toekomstforum Halle-Vilvoorde.

Op 20 november lanceerde Brussels Airport House haar nieuwe naam: vanaf nu spreken we over Aviato. Met een nieuwe naam komt ook een nieuwe impuls. Aviato hecht veel waarde aan maatschappelijke verantwoordelijkheid. Aviato zal daarom het voortouw nemen in de duurzame en kwalitatieve ontwikkeling van de werkgelegenheid op Brussels Airport. Het doel is om zo veel mogelijk werkzoekenden aan het werk te zetten. Aviato zal daarvoor onder meer haar aanbod aan opleidingen sterk uitbreiden.

Lees meer op www.aviato.be

CLEANTECH FORUM SAVE THE DATE

Smart Hub Vlaams-Brabant kent al drie jaar een krachtige Cleantech Community. Het afgelopen jaar werd het thema mobiliteit binnen deze community sterk voorbereid.

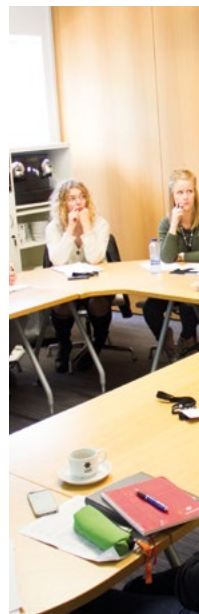
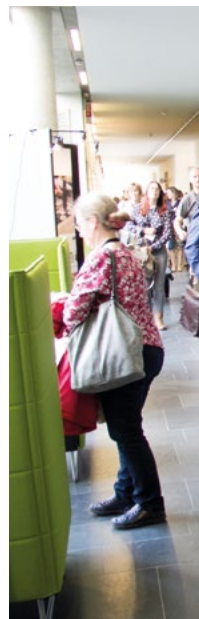
Tijdens het nieuwe Cleantech Forum op 21 maart 2019 kom je er alles over te weten. Een kleine greep uit het aanbod:

- Laden in een Smart Grid
- One-stop-shop om uw vloot te vergroenen
- Een regionale blik op autonome mobiliteit
- 'Mobiliteit as a Service' (MaaS) in de praktijk

Op het forum hoor je het niet alleen van regionale actoren. Ook collega's van andere Europese regio's brengen hun sterkste verhaal.

Geïnteresseerd?

Noteer alvast 21 maart 2019 in de namiddag te Leuven in je agenda!

NAAR EEN INCLUSIEVE ARBEIDSMARKT IN VLAAMS-BRABANT MET EEN STERK NETWERK

Op 18 oktober vond voor de vijfde maal – een houten jubileum dus - de provinciale netwerkdag voor sociale economie plaats in het provinciehuis in Leuven. Dit event, dat om de twee jaar georganiseerd wordt door de provincie Vlaams-Brabant, bracht 300 professionals uit de sociale economie samen.

EEN WAAIER AAN KEUZES

Een vlotte samenwerking tussen organisaties en over sectoren heen, dat vraagt soms om een duwtje in de rug. En het is deze spreekwoordelijke rol die de provincie graag op zich neemt met het organiseren van deze netwerkdag. Zo bestond het programma onder andere uit speeddatessessies waarbij deelnemers de kans kregen om acht personen uit het netwerk (beter) te leren kennen. "Voor mij is het doel van deze dag om het aanbod van andere begeleidende instanties te leren kennen, om een gezicht bij een naam te kennen en om een case te bespreken. De speeddates zijn hiervoor het ideale opzet omdat ik op die manier de drempel voor mezelf verlaag om later contact op te nemen," getuigt een enthousiaste jobcoach.

En dat publiek is divers. Denk maar aan begeleiders, teamcoaches en directeurs uit de sociale economie, bemiddelaars van GTB en VDAB, maatschappelijk werkers van OCMW's, jobcoaches van de gespecialiseerde begeleidings- en bemiddelingsdiensten (GOB's) en beleidsmedewerkers van provinciale en Vlaamse overheden. Allemaal personen die actief zijn in de begeleiding en bemiddeling van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De provincie Vlaams-Brabant is er al jaren van overtuigd dat het voor de begeleiding van deze kwetsbare groep mensen uitermate belangrijk is dat werkactoren en zorg- en welzijnsactoren de handen in elkaar slaan. Op die manier kan er gebouwd worden aan een sterk netwerk met en rond de cliënt en glijpen er zo weinig mogelijk mensen door de mazen van het net.

Naast de speeddatessessies omvatte het programma maar liefst 32 workshops. Gepassioneerde sprekers uit het werkveld brachten informatie, praktijkervaring en goede praktijken over diverse thematieken. Recente wijzigingen in het beleidslandschap kwamen aan bod, zoals het decreet werk- en zorgtrajecten en de uitvoering hiervan. Ook de theorie en praktijk rond de maatregelen wijk-werken en werkplekieren werden gedeeld in enkele sessies.

VOOR IEDER WAT WILS

Begeleiders werden eveneens geïnspireerd met workshops over handige instrumenten: het indiceringsinstrument ICF (international classification of functioning, disability and health), de TMA-tool (talent management analyse), MELBA, de werkwaardemeter, het vacaturedeelplatform, 3ClicksAway en de roadmap inclusief ondernemen. Maar ook begeleidingsmethodieken passeerden de revue: SUEM (supported employment), IPS (Individual Placement and Support), conflictbemiddeling bij communicatieve ondersteuningsnood, hoe werkbaar werken met chronische pijn en aandachtspunten bij de tewerkstelling van hoogsensitieve personen.

Het management binnen sociale economie bedrijven kreeg dan weer spek voor hun bek met workshops over het spanningsveld tussen het sociale en het economische in de sociale economie, het toewerken naar een inclusieve krachtgerichte werkomgeving, hoe sociale impact meten en de West-Vlaamse maatwerksamenwerking 4Werk.

REGULIERE EN SOCIALE ECONOMIE

Tot slot kreeg de reguliere bedrijfswereld een belangrijke plaats in het programma van deze netwerkdag. Doorstroom van doelgroepmedewerkers uit de sociale economie naar de reguliere economie is immers slechts mogelijk als er ook een vlot contact is tussen begeleiders uit de sociale economie enerzijds en werkgevers uit de klassieke bedrijfswereld anderzijds. Wat zijn de ervaringen van het inschakelen van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt op de werkvloer? Wat zijn triggers, twijfels en obstakels om een samenwerking met een sociale economie bedrijf aan te gaan? Waar bots je als werkgever op? Het zijn enkele vragen die werkgevers Van Os-Sonnevelt, Traiteur Claessens André en PMC Holding voorgeschoteld kregen.

Na afloop van deze workshop waren Gerard Van Os (Van Os-Sonnevelt), André Claessens (Traiteur Claessens André) en Anne Lenaerts (PMC Holding) het erover eens: "Dit was een zeer zinvolle uitwisseling en voor herhaling vatbaar. En dat is nodig want ondanks de bereidwilligheid van begeleiders en werkgevers merken we vandaag dat het water toch nog diep is. Werkgevers kunnen meer bijleren over de mogelijke aanwervingsmogelijkheden en tewerkstellingsmaatregelen. Begeleiders kunnen dan nog meer bedreven raken in de interne organisatie en beweegredenen van 'reguliere' bedrijven."

De netwerkdag draagt bij tot het 'ons'-gevoel en de verbondenheid in de sector.

Dit werkpunt werd meteen uitgediept in de workshops over hoe een business case op te maken en inclusief job-design. Dat is een methodiek waarbij je nieuwe functies kan creëren die én passend zijn voor een werkzoekende met een afstand tot de arbeidsmarkt én een bedrijfseconomische meerwaarde bieden voor werkgevers. Beide workshops lokten veel deelnemers, wat de leernood die de drie eerder genoemde werkgevers benoemden, bevestigt. Onder leiding van VOKA kon er in dit kader ook samen gebrainstormd worden over de toekomstige arbeidsmarkt en welke structuren er nodig zijn tussen steden, gemeenten, sociale economie bedrijven en reguliere bedrijven.

Als afsluiter van de dag bracht VDAB een plenaire sessie over hun vernieuwde dienstverlening, die inspeelt op de digitalisering.

Maar, digitalisering of niet, op het einde van de netwerkdag sociale economie werd door de deelnemers geconcludeerd dat het zo ontzettend belangrijk blijft elkaar in den lijve te ontmoeten. Handvaten krijgen om zelf aan de slag te gaan met kwetsbare mensen, mee blijven met beleidsveranderingen en nieuwe projecten, werkt verrijkend bij het uitvoeren van een veeleisende job. Want alleen al het programma van dit event getuigt van hoeveel markten een begeleider in het werk- en zorgveld moet thuis zijn. Gelukkig getuigt de grote opkomst van een sterke dynamiek en goesting om in Vlaams-Brabant te bouwen aan een inclusieve arbeidsmarkt!

>> Wil je zelf de sfeer opsnuiven van de netwerkdag sociale economie? Surf dan naar www.vlaamsbrabant.be/netwerkdag!

IN DETAIL

DETAILHANDELSBELEID IN VLAAMS-BRABANT

Detailhandel is een cruciale speler in de Vlaams-Brabantse economie. De sector draagt niet enkel bij tot een bloeiende economie in onze streek, maar ook tot leefbare en levendige dorps- en stadskernen. De aanwezigheid van detailhandel en basisvoorzieningen bepaalt dan ook sterk de aantrekkelijkheid van een gemeente of stad.

16.500
handelspanden

1.900.000m²
winkelvloeroppervlakte

40.000
personen tewerkgesteld
in de detailhandel

18.500
personen tewerkgesteld
in de horeca

De detailhandelssector staat echter onder druk en ondergaat grote veranderingen. Verschillende oorzaken liggen aan de basis, denk maar aan e-commerce, veranderende consumptiepatronen van de consument of de toename van perifere baanwinkelloccaties. De handelszaken in dorps- of stadskernen zijn vaak het slachtoffer, wat resulteert in een stijging van de leegstand. Zo staan in onze provincie momenteel 8,9% van de handelspanden leeg, waarvan 25% al langer dan 3 jaar leegstaat.

HANDELSKERNVERSTERKING ALS RODE DRAAD

We zetten als provincie dan ook volop in op handelskernversterking. Met handelskernversterking als rode draad willen we komen tot leefbare kernen en buurten met een toegankelijk en gevarieerd aanbod op vlak van wonen, werken en natuurlijk ook detailhandel. Om dit doel te bereiken, ondersteunen we onze lokale besturen in hun detailhandelsbeleid. Via verschillende initiatieven en instrumenten bieden we hen cijfermateriaal en advies om te komen tot een goed onderbouwd gemeentelijk handelsbeleid.

PROVINCIAAL DETAILHANDELSBELEID ONDER DE LOEP

Met een nieuwe legislatuur in aantocht, evalueerden we ons huidige detailhandelsbeleid en polsten we naar de noden van de Vlaams-Brabantse steden en gemeenten

op vlak van detailhandel. De gemeentelijke ambtenaren economie, schepenen bevoegd voor economie en burgemeesters uit Vlaams-Brabant kregen de kans om hun zeg te doen over het provinciaal detailhandelsbeleid. Bijna 75% van de Vlaams-Brabantse gemeenten reageerden op de bevraging. We bereikten zowel grote als kleinere steden en gemeenten, waardoor we rekening kunnen houden met de belangen van elk lokaal bestuur.

Uit de bevraging blijkt dat lokale besturen de provinciale initiatieven nuttig tot zeer nuttig vinden. De gemeentebesturen gaven ons ook enkele verbeterpunten en tips mee. Zo is de mogelijkheid tot impact- en koopstromenanalyses bijvoorbeeld nog niet genoeg gekend, kan de gebruiksvriendelijkheid van enkele instrumenten beter en zou de kennis uit het netwerk lokale economie gebundeld kunnen worden in een kennisdatabank. (Zie uitgebreide waarderingstabel op p.10).

UITDAGINGEN VOOR HET GEMEENTELIJK DETAILHANDELSBELEID

Opvallend is dat de personeelsinzet voor lokale economie in veel gemeenten zeer laag is. Bijna 50% van de deelnemende gemeenten heeft amper tussen de 0,1 en 0,5 voltijds equivalent ter beschikking voor lokale economie. Naast lokale economie zijn deze ambtenaren vaak nog verantwoordelijk voor zeer uiteenlopende beleidsdomeinen zoals toerisme, communicatie of interne werking. In 10% van de gemeenten is er zelfs helemaal geen ambtenaar die zich bezighoudt met dit beleidsdomein.

Uit de enquête blijkt nochtans dat gemeentebesturen geconfronteerd worden met verschillende uitdagingen met betrekking tot detailhandel. Zo vinden gemeenten het een uitdaging om detailhandel aan te trekken en te behouden en ondervinden ze moeilijkheden bij de opmaak

van een detailhandelsvisie om leegstand tegen te gaan en handelskernen te versterken.

Verder vermelden de gemeentebesturen ook de spanning tussen handelskernversterking en baanwinkels op perifere handelslocaties, de opmars van e-commerce en de rol die de zelfstandige handelaar hierin kan spelen, de rol van mobiliteit in de versterking van de handelskern en een optimale samenwerking met handelaars. Bovendien is er vaak onvoldoende tijd en/of personeel om actief in te zetten op lokale economie, waardoor er onder andere niet genoeg tijd is om te werken met de provinciale instrumenten detailhandel.

Om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, zullen lokale besturen ook de komende jaren kunnen rekenen op provinciale ondersteuning. Hierbij wensen de besturen vooral extra ondersteuning op vlak van kennisdeling tussen gemeenten, intergemeentelijke samenwerking, ondersteuning bij het uittekenen van een detailhandelsvisie, en ondersteuning van de lokale handelaar.

KRACHTLIJNEN TER VERSTERKING VAN HET DETAILHANDELSBELEID

Met de resultaten van de bevraging in het achterhoofd komen we tot drie krachtlijnen die het provinciale detailhandelsbeleid de komende jaren vorm moeten geven.

Ten eerste zal de provincie haar huidige werking op vlak van detailhandel voortzetten. Gemeentebesturen waarden het cijfermateriaal dat de provincies aanleveren over detailhandel in de gemeente, en hier blijven we op inzetten. Een onderbouwd en degelijk detailhandelsbeleid begint steeds bij een accuraat beeld van de detailhandelsituatie in de gemeente.

Met handelskernversterking als rode draad willen we komen tot leefbare kernen.

Daarnaast zetten we ook volop in op de bovenlokale rol van een provinciebestuur. Het faciliteren van samenwerking en kennisdeling tussen gemeenten speelt hierbij een belangrijke rol. Bepaalde problematieken kunnen gemeenten namelijk niet alleen aanpakken. Denk hierbij maar aan de ongecoördineerde wildgroei van winkels langs steenwegen. Handel stopt uiteraard niet bij de gemeentegrenzen, waardoor een intergemeentelijke en bovenlokale aanpak van deze problematiek noodzakelijk is. Met het EFRO-project 'baanwinkels en gemeenten op één lijn' sloegen de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant de handen in elkaar om samen met de betrokken gemeentebesturen een gezamenlijke detailhandelsvisie uit te werken op de steenweg N10 tussen Aarschot en Lier.

Tot slot is er de nood aan een aanpak op maat van de gemeente. De verscheidenheid tussen steden en gemeenten in Vlaams-Brabant is groot. Het zal dan ook niet verbazen dat het detailhandelsapparaat van een stad een ander beleid vraagt dan dat van een plattelandsgemeente. Om optimaal rekening te houden met de eigenheid van het detailhandelsapparaat in iedere gemeente, zal ook begeleiding op maat een belangrijke krachtlijn zijn.

	Waardering van de gemeentebesturen
<p>PROVINCIAAL AANBOD DETAILHANDEL</p> <p>SUBSIDIE HANDELSKERNVERSTERKING</p> <p>Vlaams-Brabantse steden en gemeenten kunnen tweemaal per jaar een subsidie tot 12.500 euro aanvragen voor het inwinnen van beleidsadvies ter versterking van de handelskern (bv. de opmaak van een detailhandelsplan of horecaplan) of voor concrete projecten ter versterking van de handelskern (bv. maatregelen tegen leegstand).</p>	
<p>HANDELSPENDENDATABANK LOCATUS</p> <p>In dit online databestand zijn alle winkels en consumentgerichte, dienstverlenende bedrijven en leegstaande commerciële panden in Vlaanderen terug te vinden. Op die manier krijgt een gemeente zicht op het aanbod aan detailhandel in de gemeente, wat kan dienen als basis voor het beleid. Via de provincie krijgt elke gemeente vijf gratis licenties voor Locatus.</p>	
<p>FEITENFICHES</p> <p>De gemeentelijke feitenfiches geven de Vlaams-Brabantse lokale besturen een goed beeld van hoe het gesteld is met hun detailhandel. Het lokale winkelaanbod, het leegstandspercentage, socio-economische data en koopstromen per gemeente worden in kaart gebracht en jaarlijks geüpdatet. Met deze tool kunnen gemeenten de effecten van beleidsmaatregelen monitoren. Sinds 2018 zijn deze feitenfiches geïntegreerd in het interprovinciaal online platform "Provincies in Cijfers".</p>	
<p>IMPACT- EN KOOPSTROMENANALYSES</p> <p>Retail Compass is een koopstromenmodel waarmee een berekende schatting gemaakt kan worden van de economische impact en de economische leefbaarheid van grootschalige detailhandelsontwikkelingen. Bij de komst van een nieuw winkelcomplex kan een gemeente zo inschatten of het complex economisch rendabel zal zijn, en welke impact het zal hebben op koopstromen naar naburige winkelgebieden. Lokale besturen kunnen cases aanbrengen bij het provinciebestuur.</p>	
<p>NETWERK LOKALE ECONOMIE</p> <p>Via dit netwerk kunnen gemeentelijke ambtenaren economie hun vragen doorsturen naar een provinciaal netwerk van ambtenaren lokale economie. De provincie bundelt de reacties en stuurt deze opnieuw rond naar het netwerk. Op die manier bevorderen we de kennisdeling tussen gemeenten.</p>	

GSM'S RECYCLEREN

WINNAARS IDEEËNWEDSTRIJD VLAAMS-BRABANT

De provincie Vlaams-Brabant en Bizidee organiseerden het gratis inspiratie-event "De nacht van de Inspiratie" voor startende ondernemers. Deelnemers konden er hun ondernemersideeën komen pitchen aan een vakjury. Het beste idee werd beloond met een prijzenpakket van 4.000 euro en een coaching van gastspreker Jeroen De Wit. Winnaar Recy-Call zet in op de circulaire economie via recyclage van oude gsm's.

Laura Morel en Domien Declercq kwamen op dit idee in de wereldstad Shanghai, tijdens onderzoek voor hun thesis rond circulaire economie in het kader van hun opleiding tot handelsingenieur. "Waar Bebat batterijen een tweede leven geeft, wil Recy-Call dit voor gsm's organiseren," aldus Domien. In België worden er 4 miljoen gsm's per jaar verkocht. De oude gsm's die ze vervangen liggen vaak in een kast stof te vergaren, terwijl ze gemakkelijk gerecycleerd kunnen worden. Recy-Call organiseert inzamelacties van oude gsm's

op scholen, om op die manier ook milieubewustheid bij jongeren te verhogen. De afvaltelefoons worden in samenwerking met Recupel en Umicore direct correct gerecycleerd tot grondstoffen die opnieuw gebruikt kunnen worden.

CONCURRENTIE

Recy-Call nam het tijdens de ideeënwedstrijd op tegen vier andere ondernemersideeën. *NooitVergeten.be* richt zich tot een niche in de uitvaart gespecialiseerd in perinatale sterftes, *@Weekend* wil onvergetelijke weekends organiseren, *immoFILTER* wil huizenkopers laten vergezellen door architecten en *Greenkit* levert gratis duurzame babyproducten. "Het waren allemaal zeer sterke ideeën. De jury had het niet makkelijk maar was onder de indruk van de testcase die Recy-Call kon voorleggen," aldus juryvoorzitter Bart Walterus van KPMG.

NACHT VAN DE INSPIRATIE

Bizidee beloont jaarlijks de beste businessplannen via dé ondernemingsplanwedstrijd. In elke provincie organiseert ze een Nacht van de Inspiratie om mensen met goede ideeën aan te zetten tot het maken van een ondernemingsplan. Dit verhoogt de slaagkansen van de starters aanzienlijk. "Succesvolle ondernemers komen niet met een dienst of product maar met een sterk plan," beaamt Philip Peeters, directeur Bizidee. "Het helpt hen om hun idee een reality check te geven en zo investeerders of klanten aan te trekken."

De provincie Vlaams-Brabant is zeer tevreden met de samenwerking. Bizidee is één van de initiatieven waarmee de provincie graag haar krachten bundelt. Door het delen van kennis en het bieden van inspiratie, verhogen we het succesvol en innovatief ondernemen in onze regio.

PROJECT IN DE KIJKER

HELIS ACADEMY

De zorgsector is voortdurend in verandering en krijgt met heel wat uitdagingen te maken. Technologische innovatie en digitalisering bieden heel wat oplossingen en worden ook steeds vaker ingezet in de sector.

De kennis en vaardigheden van toekomstige professionals zijn daarbij de onmisbare fundamenten om de kwaliteit en de innovatiekracht van de gezondheidszorg te kunnen verwezenlijken. Het Europese Interreg project HELIS Academy wil de noodzakelijke competenties in life sciences jobs en huidige opleidingen en trainingstrajecten beter op elkaar afstemmen. Hoe dat in zijn werk zal gaan, vertelt Health House directeur Isabelle François.

Wat is de opzet van HELIS Academy?

Isabelle: HELIS Academy wil de Life Sciences en Health sector in Vlaanderen en Nederland optimaliseren door innovatieve opleidingen te ontwikkelen. De sector van Life Sciences en Health is momenteel in volle expansie door maatschappelijke uitdagingen, zoals de vergrijzing en de daarmee gepaard gaande stijging van chronische ziektes. Daarnaast wordt die expansie ook aangedreven vanuit het innovatiepotentieel, waarbij de digitalisering en nieuwe inzichten vanuit de biotechnologie grote economische kansen bieden. Zowel in Vlaanderen als in Nederland is een sterke kennisbasis in deze high tech sector aanwezig. De Life Sciences en Health sector is dan ook zeer belangrijk voor de toekomst van Vlaanderen en Nederland op economisch en internationaal vlak.

Met welke uitdagingen worden de Health en Life Sciences clusters geconfronteerd?

Uit een uitgebreide competentieanalyse blijkt dat de bedrijven in de Life Sciences en Health sector problemen hebben met menselijk kapitaal, meer specifiek met het aanwerven van voldoende mensen met de correcte competenties. Deze problemen vertragen hun verdere groei significant. Menselijk kapitaal vormt dan ook de onmisbare schakel om de kwaliteit en de innovatiekracht van de sector te optimaliseren. Van toekomstige professionals wordt niet alleen verwacht dat ze voldoende kennis en competenties hebben, maar ook dat ze deze kunnen gebruiken op een correcte en productieve wijze.

Hoe kan dit menselijk kapitaal versterkt worden?

De algemene industry readiness van de studenten die afstuderen in Life Sciences en Health richtingen moet verbeterd worden. Momenteel heerst er een discrepantie tussen de benodigde competenties in de Life Sciences en Health sector en de reeds bestaande opleidingen en trainingstrajecten. Daarnaast worden specifieke vaardigheden, die vereist zijn voor een functie binnen de Life Sciences en Health sector, niet voldoende aangeleerd in de huidige opleidingen en trainingstrajecten. Met nieuwe opleidingen, die specifiek tegemoet komen aan deze noden, kunnen de benodigde profielen met de vereiste competenties meer versneld en gericht aangeboden worden aan de bedrijven en aanverwante actoren in de Life Sciences en Health sector.

Hoe wil HELIS Academy het verschil maken?

HELIS Academy wil de industry readiness van Life Sciences en Health studenten in Vlaanderen en Nederland verbeteren en richt zich op het aanleren van de vereiste vaardigheden voor een job binnen deze sector. Het project stimuleert en versterkt de bedrijven in de Life Sciences en Health sector in de grensregio door een kwantitatieve en kwalitatieve optimalisatie van het aanbod van competente professionals. Daarnaast zal HELIS Academy de bedrijven in de Life Sciences en Health sector versterken door het imago van de sector te stimuleren via communicatie over het hoog innoverend karakter aan de hand van innovatieve technologieën zoals virtual reality.

Welke rol speelt Health House, als Vlaams-Brabantse partner, binnen dit project?

In een eerste fase voeren de projectpartners een kwalitatieve en kwantitatieve bevraging van de relevante bedrijven in de sector uit. Op basis van de resultaten worden de noden van de bedrijven op vlak van verwachte kennis, vaardigheden en competenties in kaart gebracht. Deze bevraging zal, onder leiding van Health House, gebeuren in klankbordgroepen waar bedrijven in de Life Sciences en Health sector vertegenwoordigd zijn. In een tweede fase worden specifieke en gerichte opleidingen uitgetekend. Deze opleidingen bestaan bijvoorbeeld uit bedrijfsbezoeken, georganiseerd door

Health House, zodat de toekomstige professionals hands-on informatie verkrijgen van professionals binnen de Life Sciences en Health sector.

Verder zal Health House bepaalde onderdelen van de nieuw ontwikkelde opleidingen in beeld brengen via bijvoorbeeld Virtual Reality, door het concreet visualiseren van functies binnen de toekomstige jobs. Health House zal ook zelf één van de opleidingslocaties zijn van het project en een mobiel concept van promotiemateriaal uitbouwen om programmadelen aan te bieden over heel Vlaanderen en Nederland. In een derde fase kunnen de opleidingen aangeboden worden via officiële rekruteringskanalen zoals VDAB in Vlaanderen en UWV in Nederland.

HELIS Academy is gefinancierd binnen het Interreg V programma Vlaanderen-Nederland, het grensoverschrijdend samenwerkingsprogramma met financiële steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Meer info: www.grensregio.eu. De dienst economie van de provincie Vlaams-Brabant ondersteunt dit project met provinciale cofinanciering in het kader van Smart Hub Vlaams-Brabant.

DE GRENS OVER

VLAAMSE LIFE SCIENCES ONDERSTEUNEN RICHTING BUITENLAND

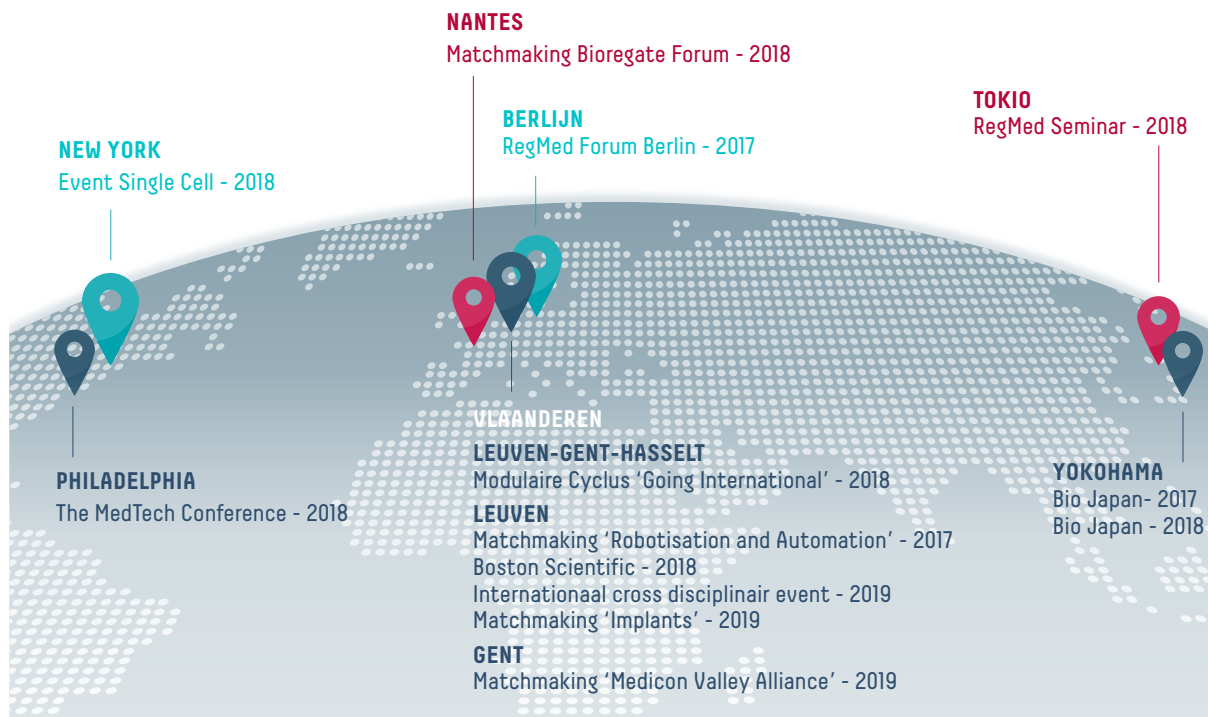
Hoe kan Vlaams-Brabant haar ondernemers nog beter begeleiden inzake internationalisering? Hoe kan ze haar ecosystemen op de kaart zetten in het buitenland? Hoe zorgt ze ervoor dat besturen en belangenorganisaties hierin nog beter samenwerken? Hoe trekt ze buitenlandse investeerders aan die haar ecosystemen versterken? Voor een antwoord op deze vragen werkte de provincie Vlaams-Brabant samen met een aantal belangenorganisaties een project uit specifiek voor haar Life Sciences-bedrijven.

Vlaanderen en bij uitbreiding België staat bijzonder sterk in de sector van de Life Sciences. Dit is een groeisector van ondernemingen in de medische technologie (MedTech), de biotechnologie (BioTech) en de regeneratieve geneeskunde (Reg-Med). Vooral in de BioTech zijn we koploper in Europa met maar liefst 20% van de market cap/beurswaarde. Binnen Vlaanderen is onze provincie een zeer belangrijke speler op het vlak van Life Sciences dankzij de aanwezigheid van grote bedrijven en kennisinstellingen zoals imec, KU Leuven, UZ Leuven, reMYND en Materialise.

INTERNATIONALISEREN

Onze sterke positie in Life Sciences, in combinatie met de hier aanwezige micro- en nano-elektronica, bouwen we verder uit door nog meer in te zetten op internationalisering. Er zijn echter een aantal obstakels: de bedrijven hebben niet altijd de tijd om zich op een buitenlandse markt te begeven en bovendien is het moeilijk om de juiste buitenlandse partners te vinden.

De provincie heeft in het kader van Smart Hub Vlaams-Brabant dan ook

een coördinerende rol opgenomen in een Vlaamsbreed project, met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), dat bedrijven ondersteunt in hun internationalisering. Drie sterke partners werken hieraan mee: Flanders.bio, DSP Valley en Leuven MindGate. Verder is ook de inbreng van Flanders Investment & Trade (FIT) en het RegMed Innovation Platform cruciaal voor het slagen van het project.

WORSTEN, SUSHI'S EN HAMBURGERS

In het kader van dit EFRO-project, dat startte op 1 juni 2017, werden al heel wat activiteiten georganiseerd, zowel hier als in Duitsland, Japan en de USA.

Vooreerst was er de uitwerking van de Modulaire Cyclus 'Going International' voor een 20-tal Vlaamse start ups door Leuven MindGate. In 7 boeiende sessies leerden zij alles over het opstellen van een businessplan, financiering, en hoe ze concreet zaken kunnen doen in het Verre Oosten, Amerika en Europa. De achtste

en laatste sessie was een slotevent met een feedback moment en aansluitend een groot netwerkevent. De evaluaties waren bijzonder goed met een score van 80% à 85% per sessie.

Daarnaast brachten Flanders.bio en DSP Valley, in samenwerking met FIT, onze bedrijven in contact met mogelijke buitenlandse partners. Zo was er een matchmaking rond robotisering en automatisering met ondernemers uit het Duitse Baden-Württemberg. Daarnaast namen een aantal Vlaamse bedrijven voor het eerst deel aan The MedTech Conference in Philadelphia.

Verder stelden Flanders.bio, DSP Valley en het RegMed Innovation Platform, opnieuw in samenwerking met FIT, ons ecosysteem voor aan buitenlandse clusters en bedrijven. Er waren events in Tokio en Yokohama over RegMed en in New-York rond Single Cell. In Health House ontvingen we de Amerikaanse MedTech-gigant Boston Scientific.

Tot slot benaderden FIT en DSP Valley buitenlandse ondernemingen die met hun investeringen ons ecosysteem inzake Life Sciences kunnen

versterken. Eén Amerikaans Med-Tech-bedrijf heeft alvast interesse om haar Europees hoofdkwartier te vestigen in Vlaanderen. Op The Med-Tech Conference lieten een aantal buitenlandse bedrijven verstaan dat zij Vlaanderen zien als een mogelijke vestigingsplaats.

OP DE PLANK

Het EFRO-project loopt tot eind mei 2019. Tot dan is er een matchmaking gepland rond RegMed in Nantes, rond Implants met Duitse en Zwitserse bedrijven in Health House en met het Deens/Zweedse Medicon Valley Alliance in Gent.

Op 21 en 22 februari 2019 vindt in Leuven een internationaal cross-disciplinair event plaats 'Life-on-Chip: The Road from Idea to Reality' met een conferentieluik waarin we aan het buitenland tonen hoe onze Vlaamse ondernemers en onderzoekers een idee omzetten in een concreet product. Verder is er een matchmaking georganiseerd door het European Enterprise Network.

Vlaams-Brabant, en bij uitbreiding Vlaanderen en Nederland, staan sterk in de sector van de Life Sciences. De kennis en vaardigheden van toekomstige professionals zijn onmisbare fundamenten om de innovatiekracht in de sector te kunnen verwezenlijken.

Isabelle François, directeur Health House

